



Predsjednik Crne Gore

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SLOBODI
KRETANJA NA ZAPADNOM BALKANU SA LIČNOM KARTOM**

Proglašavam **ZAKON O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SLOBODI KRETANJA NA ZAPADNOM BALKANU SA LIČNOM KARTOM**, koji je donijela Skupština Crne Gore 28. saziva na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2023. godini, dana 18. decembra 2023. godine.

Broj: 011/23-1797/2-01

Podgorica, 20. decembar 2023. godine

PREDSJEDNIK CRNE GORE

Jakov Milatović



Milatović

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 28. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2023. godini, dana 18. decembra 2023. godine, donijela je

**ZAKON
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SLOBODI KRETANJA NA
ZAPADNOM BALKANU SA LIČNOM KARTOM**

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o slobodi kretanja na Zapadnom Balkanu sa ličnom kartom, koji su potpisali predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije u Berlinu, 3. novembra 2022. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

**THE AGREEMENT ON FREEDOM OF MOVEMENT WITH IDENTITY CARDS IN THE
WESTERN BALKANS**

The representatives of Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia and Serbia (hereinafter referred to as the Parties and individually as the Party)

GUIDED by the EU law principles, European values and good EU practice, to further improve cooperation and strive to mutually facilitate travel conditions and good relations by simplifying the administrative procedure for entry, transit, exit and short stay of the natural persons/holders of ID cards within the Western Balkans;

EXPRESSING willingness for strengthening regional cooperation and mutual understanding, contributing to economic development and increasing economic growth, investments and employment in the Western Balkans;

CONSIDERING the importance of the free movement of natural persons/holders of ID cards to ensure progress and economic prosperity to a strong and thriving Western Balkans by providing an indispensable contribution to the European perspective of the region;

BEARING IN MIND the Conclusions adopted by the leaders under the framework of the Berlin Process, by highlighting the vision of prosperity for people of the Western Balkans to enjoy the same freedoms as European citizens;

TAKING INTO CONSIDERATION the Western Balkans Leaders Declaration on the Common Regional Market – A catalyst for deeper regional economic integration and a stepping stone towards the EU Single Market adopted at the Summit of the Western Balkans leaders under the framework of the Berlin Process, held in Sofia on 10 November 2020;

*This designation is without prejudice to positions on the status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

CONVINCED that regional cooperation will contribute to building societies based on democracy, rule of law and respect for human rights;

CONSIDERING the importance the Parties attach to combating organized crime, corruption and to strengthening regional cooperation;

RECOGNIZING that all Parties are on the European path and that this regional cooperation does not intend to duplicate or substitute the EU and that this Agreement does not need institutions that issue legislation;

Have hereby agree as follows:

GENERAL PROVISIONS

Article 1

(I) This Agreement prescribes the same conditions on entry, transit, exit and short stay of the natural persons/holders of ID cards.

(II) Natural persons/holders of ID cards to which this Agreement applies shall have, for the period specified by this Agreement, the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties.

(III) This Agreement applies only to natural persons/holders of ID cards of the Parties and it does not apply to natural persons/holders of ID cards not participating in this Agreement who have regulated their stay in one of the Parties.

(IV) Without prejudice to paragraph I of this Article, persons under the age of 16 years have the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties according to the relevant legislation.

DEFINITIONS

Article 2

The following terms shall be used for this Agreement:

1) "Natural Person/holder of ID card" – a natural person who holds an identity card of one of the Parties;

2) "Legislation of the Parties and administrative measures"– relevant laws and other regulations which are in force in respective Parties;

3) "Identity card" – valid identity card with a machine-readable zone with at least 90 days validity, after the intended date of departure from the respective receiving Party;

4) "Receiving Party"– a Party into which a person with an identity card enters (land, sea or air traffic), transits or stays for a short stay as considered by this Agreement;

5) "Short stay" - not more than 90 days in any 180 days period which entails considering 180 days preceding each day of stay.

ENTRY, TRANSIT, EXIT AND SHORT STAY

Article 3

(I) The Parties shall guarantee that the natural person/holder of ID card has the right to enter, transit, exit and short stay in any of the Parties according to the provisions laid down in this Agreement.

(II) No entry, transit and exit visa or equivalent formality shall be imposed on a person to whom paragraph I of this article applies.

(III) This Agreement is without prejudice to and shall not derogate any previous arrangement, practices or agreement between two or more Parties that is more beneficial to natural persons/holders of ID cards and does not provide an obstacle for the establishment of any such further arrangement or agreement.

Article 4

(I) A natural person/holder of ID card has the right to enter into, transit, or short stay within another Party if:

- 1) She/he has a valid identity card. In a justified case of emergency, as stipulated in the receiving Party's relevant legislation, this obligation may be waived;
 - 2) She/he has no entry ban issued by one of the Parties;
 - 3) She/he is not considered to be a threat to public order, security, or public health as well as other reasons under the relevant regulations of the receiving Party;
- (II) Standardisation of electronic reading of an identity card and recording of data shall be carried out according to the receiving Party's legislation.

Article 5

Each Party shall reserve the right to refuse entry and revoke the transit or short stay according to the grounds foreseen in Article 4, paragraph I.

Article 6

(I) The Parties will exchange specimens of identity cards not later than 30 days after this Agreement is signed through the Depository of the Agreement.

(II) In the event of modification, revocation or introduction of new types of identity cards, the Parties will submit specimens through the Depository not later than 30 days after the introduced modification and provide the necessary information about the conditions of their use relevant to the application of this Agreement.

Article 7

In case of loss of an identity card, its holder will be enabled to leave the receiving Party with the adequate travel documents issued by competent authorities.

COMMISSION

Article 8

A Commission shall be established and tasked with organising, coordinating and monitoring activities related to the implementation and application of this Agreement.

Article 9

- (I) The Commission shall be composed of two representatives of each Party.
- (II) The work of the Commission will be coordinated by the Regional Cooperation Council (RCC).
- (III) The Commission will approve its rules of procedure upon its establishment.

Article 10

- (I) The Commission shall meet at least once a year and shall report every six months to the Parties about the implementation and application of this Agreement.
- (II) The Commission shall also meet upon the request of one of the Parties.
- (III) All the decisions of the Commission shall be made by consensus of all Parties.

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 11

- (I) This Agreement shall be amended only with the consent of all Parties, subject to the same procedure necessary to conclude this Agreement.
- (II) All additional question, needed to be resolved for the implementation and application of this Agreement shall be regulated through protocols discussed and agreed upon by the Commission established according to Article 8.

Article 12

The Parties agree that any disputes arising from the implementation and application of this Agreement shall be discussed within the Commission established according to Article 8.

ENTRY INTO FORCE

Article 13

- (I) This Agreement is subject to ratification, acceptance, or approval according to the requirements foreseen by the relevant legislation of the Parties. Formal notice of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary according to paragraph IV of this article.
- (II) This Agreement shall enter into force on the thirtieth (30th) day upon the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance, or approval for those Parties that have deposited their formal notice of ratification, acceptance, or approval.
- (III) For each Party depositing its formal notice of ratification, acceptance, or approval after the date of the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance or approval, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which this Party deposits its formal notice of ratification, acceptance, or approval.
- (IV) North Macedonia shall act as Depositary and shall notify all Parties of any notification received according to this Article and any other act or notification relating to this Agreement.

Article 14

If one Party withdraws from this Agreement, it shall cease to be effective only for that Party within 30 days from the date of deposit of notification thereof to the Depository.

Article 15

The Agreement is drawn up in the English language in one original version, which will remain in the possession of the Depository. Each Party will receive one verified copy of the Agreement.

Done at Berlin on 3 november 2022

For Montenegro

Dritan Abazović, Prime minister

For Bosnia and Herzegovina

Zoran Tegeltija, Prime minister

For Albania

Edi Rama, Prime minister

For Serbia

Ana Brnabić, Prime minister

For North Macedonia

Dimitar Kovačevski, Prime minister

For Kosovo

Aljbin Kurti, Prime minister

SPORAZUM O SLOBODI KRETANJA NA ZAPADNOM BALKANU SA LIČNOM KARTOM

Predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova¹, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije (dalje u tekstu zajedno Ugovorne strane i pojedinačno Ugovorna strana),

VOĐENE principima prava EU, evropskim vrijednostima i pozitivnom praksom EU, kako bi dalje unaprijedile saradnju i nastojale da uzajamno olakšamo uslove putovanja i dobre odnose pojednostavljivanjem administrativnih procedura za ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak fizičkih lica/imalaca lične karte na Zapadnom Balkanu;

IZRAŽAVAJUĆI spremnost za jačanje regionalne saradnje i uzajamnog razumijevanja kako bi doprinijele ekonomskom razvoju i većem ekonomskom rastu, investicijama i zapošljavanju na Zapadnom Balkanu;

UZIMAJUĆI U OBZIR značaj slobodnog kretanja fizičkih lica/imalaca lične karte za napredak i ekonomski prosperitet i snažni i napredni Zapadni Balkan, dajući neophodni doprinos evropskoj perspektivi regiona;

¹Ovaj naziv ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN-a 1244/1999 i Odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

IMAJUĆI NA UMU Zaključke koje su lideri usvojili u okviru Berlinskog procesa, ističući viziju prosperiteta kako bi građani Zapadnog Balkana ostvarivali iste slobode kao i građani EU;

UZIMAJUĆI U OBZIR Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu – katalizator dublje regionalne ekonomske integracije i odskočna daska ka jedinstvenom tržištu Evropske unije (EU), usvojenu na Samitu lidera Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, održanom u Sofiji 10. novembra 2020;

UVJERENE da će regionalna saradnja doprinijeti izgradnji društava koja počivaju na demokratiji, vladavini prava i poštovanju ljudskih prava;

IMAJUĆI NA UMU značaj koji Ugovorne strane pridaju borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i jačanju regionalne saradnje;

UVAŽAVAJUĆI ČINJENICU da sve Ugovorne strane imaju evropsku perspektivu i da se regionalnom saradnjom ne namjerava duplirati ili zamijeniti EU i da ovom Sporazumu nijesu potrebne zakonodavne institucije;

Dogovorile su se kao što slijedi:

OPŠTE ODREDBE

Član 1

(I) Ovaj Sporazum predviđa jednake uslove ulaska, tranzita, izlaska i kratkog boravka fizičkih lica/imalaca lične karte.

(II) Fizička lica/imaoci lične karte na koja se ovaj Sporazum primjenjuje imaju, tokom perioda definisanog ovim Sporazumom, pravo na ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak u bilo kojoj Ugovornoj strani.

(III) Ovaj Sporazum primjenjuje se samo na fizička lica/imaoci lične karte Ugovornih strana i ne primjenjuje se na fizička lica/imaoci lične karte koja ne učestvuju u ovom Sporazumu, a koja su regulisala svoj boravak u jednoj od Ugovornih strana.

(IV) Bez obzira na stav I ovog člana, lica mlađa od 16 godina imaju pravo na ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak u bilo kojoj Ugovornoj strani u skladu sa odgovarajućim zakonodavstvom Ugovorne strane prijema.

ZNAČENJE IZRAZA

Član 2

Sljedeći izrazi iz ovog Sporazuma imaju značenje kao što slijedi:

1) "Fizičko lice/imalac lične karte" – fizičko lice koje je imalac lične karte jedne od Ugovornih strana;

2) "Zakonodavstvo Ugovornih strana i administrativne mjere" – relevantni zakoni i drugi propisi koji su na snazi u odgovarajućim Ugovornim stranama;

3) "Lična karta" – važeća lična karta sa mašinski čitljivim zapisom čiji je rok važenja najmanje 90 dana, od datuma namjeravanog odlaska iz dotične Ugovorne strane prijema;

4) "Ugovorna strana prijema" – Ugovorna strana u koju lice sa ličnom kartom ulazi (kopnenim, morskim ili vazdušnim putem), preko koje je u tranzitu ili u kojoj kratko boravi u smislu ovog Sporazuma;

5) „Kratki boravak“ – najviše 90 dana u bilo kom periodu u trajanju od 180 dana pri čemu se uzima u obzir period od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka.

ULAZAK, TRANZIT, IZLAZAK I KRATKI BORAVAK

Član 3

(I) Ugovorne strane garantuju da fizičko lice/imalac lične karte ima pravo na ulazak, tranzit, izlazak i kratki boravak u svakoj od Ugovornih strana u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.

(II) Nikakva viza za ulazak, tranzit ili izlazak ili neki drugi formalni zahtjev jednakog dejstva ne smije se nametati kao obaveza licu na koje se primjenjuje stav I ovog člana.

(III) Ovaj Sporazum ne utiče, niti derogira bilo koji prethodni aranžman, praksu ili dogovor između dvije ili više Ugovornih strana koji je povoljniji po fizičko lice/imaoca lične karte i ne predstavlja prepreku za uspostavljanje takvog novog aranžmana ili sporazuma.

Član 4

(I) Fizičko lice/imalac lične karte ima pravo na ulazak, tranzit ili kratki boravak u drugoj Ugovornoj strani ukoliko:

- 1) Ima važeću ličnu kartu. U opravdanim hitnim slučajevima, shodno odgovarajućem zakonodavstvu Ugovorne strane prijema, na ovaj uslov može se staviti izuzeće;
- 2) Nema zabranu ulaska izrečenu od strane jedne od Ugovornih strana;
- 3) Ne smatra se prijetnjom po javni red, bezbjednost ili javno zdravlje ili iz drugih razloga shodno odgovarajućim propisima Ugovorne strane prijema;

(II) Standardizovanje elektronskog čitanja lične karte i snimanja podataka vrši se u skladu sa zakonodavstvom Ugovorne strane prijema.

Član 5

Svaka Ugovorna strana zadržava pravo da odbije ulazak i povuče dozvolu tranzita ili kratkog boravka iz razloga predviđenih članom 4 stav I.

Član 6

(I) Ugovorne strane će razmijeniti specimene lične karte najkasnije 30 dana od dana potpisivanja ovog Sporazuma, preko Depozitara Sporazuma.

(II) U slučaju izmjene, ukidanja ili uvođenja novog tipa lične karte, Ugovorne strane će specimene dostaviti preko Depozitara najkasnije 30 dana od datuma uvođenja izmjene i pružiti neophodne informacije o uslovima korišćenja koji su relevantni za primjenu ovog Sporazuma.

Član 7

U slučaju gubitka lične karte, njenom imaocu će biti omogućeno da napusti Ugovornu stranu prijema uz odgovarajuću putnu ispravu izdatu od strane nadležnih organa.

KOMISIJA

Član 8

Osniva se Komisija sa zadatkom da organizuje, koordiniše i prati aktivnosti vezane za sprovođenje i primjenu ovog Sporazuma.

Član 9

- (I) Komisija u svom sastavu ima po dva predstavnika svake Ugovorne strane.
- (II) Radom Komisije koordiniše Savjet za regionalnu saradnju (RCC).
- (III) Komisija nakon svog osnivanja odobrava svoj poslovnik o radu.

Član 10

- (I) Komisija se sastaje najmanje jednom godišnje i Ugovornim stranama dostavlja izvještaj o sprovođenju i primjeni ovog Sporazuma svakih šest mjeseci.
- (II) Komisija se sastaje i na zahtjev jedne od Ugovornih strana.
- (III) Sve odluke Komisije donose se konsenzusom svih Ugovornih strana.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11

- (I) Ovaj Sporazum može se mijenjati isključivo uz saglasnost svih Ugovornih strana, u skladu sa istom procedurom koja je bila neophodna za zaključivanje ovog Sporazuma.
- (II) Sva pitanja vezana za sprovođenje i primjenu ovog Sporazuma regulisaće se protokolima koje ugovori Komisija osnovana u skladu sa članom 8.

Član 12

Ugovorne strane su saglasne da će se svi eventualni sporovi nastali u vezi sa sprovođenjem i primjenom ovog Sporazuma razmatrati na Komisiji osnovanoj u skladu sa članom 8.

STUPANJE NA SNAGU

Član 13

- (I) Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju shodno uslovima koje predviđa relevantno zakonodavstvo Ugovornih strana. Zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuje se kod Depozitara u skladu sa stavom IV ovog člana.
- (II) Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog (30-og) dana od deponovanja trećeg zvaničnog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju za one Ugovorne strane koje su deponovale svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.
- (III) Za svaku Ugovornu stranu koja svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuje nakon datuma deponovanja trećeg zvaničnog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, ovaj Sporazum stupa na snagu

tridesetog dana od dana kada ta Ugovorna strana deponuje svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

(IV) Sjeverna Makedonija nastupa kao Depozitar i obavještava sve Ugovorne strane o obavještenjima primljenim shodno ovom članu i bilo kom drugom aktu ili obavještenju u vezi sa ovim Sporazumom.

Član 14

Ukoliko se jedna Ugovorna strana povuče iz ovog Sporazuma, Sporazum prestaje da važi samo u odnosu na tu Ugovornu stranu u roku od 30 dana od dana deponovanja obavještenja o tome Depozitaru.

Član 15

Ovaj Sporazum sačinjen je na engleskom jeziku u jednom originalnom primjerku, koji ostaje u posjedu Depozitara. Svaka Ugovorna strana dobija jedan ovjereni primjerak Sporazuma.

Sačinjeno u Berlinu dana 3. novembra 2022. godine

Za Crnu Goru

Dritan Abazović, Predsjednik Vlade

Za Srbiju

Ana Brnabić, Predsjednica Vlade

Za Bosnu i Hercegovinu

Zoran Tegeltija, Predsjednik Vlade

Za Sjevernu Makedoniju

Dimitar Kovačevski, Predsjednik Vlade

Za Albaniju

Edi Rama, Predsjednik Vlade

Za Kosovo

Aljbin Kurti, Predsjednik Vlade

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori”.

Broj: 24-2/23-2/4

EPA 114 XXVIII

Podgorica, 18. decembar 2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 28. SAZIVA

PREDSJEDNIK

Andrija Mandić
